

Embede, og jeg nærer ikke nogen som helst Tvivl om, at den Mand, der nu er udnævnt til det omtalte Embede, er i Besiddelse af disse Kvalifikationer — det andet Forhold, jeg nævnedes, maa ogsaa tages med i Betragtning. Maaske er det ogsaa taget i Betragtning. Som jeg siger, har jeg ingen anden Mening om dette Forhold end den, jeg har fra, hvad der er fremkommet dels i Rigsdagen, dels i Bladene. Hvis det ikke passer, hvad der er sagt, bliver Sagen en hel anden, saa maa Spørgsmaalet dermed være ude af Verden. Men jeg beklager baade, at der fremsættes Lovforslag, som direkte vækker Strid og Kamp i Befolkningen paa det kirkelige Omraade, og at der af Administrationen foretages Handlinger, som kan bevirke, at denne Kamp blusser op. Jeg vilde ønske, at noget saadant saa vidt muligt kan undgaas i Fremtiden. Paa det kirkelige Omraade skal man efter min Mening helst lovgive saa lidt som muligt, jeg havde nær sagt: Jo mindre der lovgives, desto bedre. Hvad det gælder om, er, at det kirkelige Liv kan udvikle sig saa nogenlunde uden Lovgivningsbestemmelser paa den virkelig sande Grund, som det maa hvile paa. Der behøves i og for sig ikke nogen Lovgivningsstøtte for, at det kan vinde frem, hverken her eller noget som helst andet Sted. Det kan og maa det ved sin egen indre Kraft. Men selvfølgelig maa der heller ikke af Lovgivningsmagten lægges Hindringer i Vejen eller træffes saadanne Foranstaltninger, der kan bevirke en Standsning eller Hemning af det kirkelig-religiøse Livs Udvikling blandt os.

Endelig ønsker jeg at gøre et Par Bemærkninger til det ærede Medlem fra Saksøbing (Rørdam), der forleden rettede en meget kraftig Kritik mod Livsforsikringsforholdene her i Landet. Jeg maa maaske forudskikke den Bemærkning, at jeg ikke i nogen som helst Maade er personlig interesseret i nogen af de bestaaende Livsforsikringsanstalter, hverken Statens eller de private. Jeg staar fuldstændig frit og er ikke bundet af nogen som helst personlig Interesse i denne Sag. Men Sagen interesserer mig — ligesom antagelig de allerfleste Medlemmer af dette Ting — i overordentlig høj Grad, fordi jeg ser den Betydning, det vilde have for vort Land og Folk, om en fornuftig Benyttelse af Livsforsikring og i det hele taget Forsikring kunde finde Sted. Det er jo ikke alene en Risikoforsikring, der derved tegnes, der sker tillige en Op-

sparing af Kapital til Gavn i Fremtiden enten for den forsikrede selv eller for hans Familie og paarørende. Jeg vilde derfor ønske, at saa mange som muligt af Landets Befolkning maatte kunne interesseres for denne Sag og drages ind under Forsikringen. Men Spørgsmaalet er, hvorledes denne Sag bedst kan ordnes, om det bedst sker ved Statsdrift eller ved privat Drift eller ved begge Dele i Forening. Det ærede Medlem fra Saksøbing mente, at Spørgsmaalet helst burde løses ved Statsdrift, at altsaa al Livsforsikring skulde bringes ind under Statsanstaltens Omsorg. Dette kan jeg ikke billige, og det af den Grund, at jeg tror, det er umuligt. Udviklingen har paa dette Omraade været saaledes, at i de ca. 30 Aar, da Statsanstalten stod som eneste Livsforsikringsanstalt, naaede den ikke at faa tegnet for mere end 20 Mill. Kr. Forsikringer. Dette er ikke saa overmaade meget mere, end der nu tegnes i et enkelt Aar. Først efter at det private Initiativ i 1872 havde taget fat, kom der rigtig Fart i Livsforsikrings-sagen. I de siden da forløbne 40 Aar er Forsikringssummen gaaet op til over 700 Mill. Kr., hvoraf de private Selskaber har tegnet de 500—600 Mill. Kr., altsaa omkring 3 Gange saa meget som Statsanstalten. Denne store Udvikling har kostet Arbejde og Penge. Selvfølgelig, noget saadant sker ikke uden Agitation, og Agitation koster Penge, og det maa selvfølgelig de forsikrede betale. Nu oplyses det af det ærede Medlem, at Udgiften hertil har været alt for uforholdsmæssig stor for de private Selskaber. Det er muligt, det vil jeg slet ikke bestride, men man kan ikke drage en Sammenligning mellem de private Selskaber og Statsanstalten, Forholdene er saa overordentlig forskellige. Vi ved, at en stor Del af de i Statsanstalten forsikrede er Folk, der kommer af sig selv, det er Embeds- og Bestillingsmænd, som er tvungne til at tegne Forsikring, og det er altsaa unødvendigt og unyttigt at øve nogen som helst Agitation for at faa dem med. Staten har da heller ikke i den forløbne Tid anvendt noget nævneværdigt paa Arbejde eller Agitation for denne Sag. Naar den desuagtet har faaet en ganske betydelig Tilvækst i sine Forsikringer, er det min Overbevisning, at den skylder de private Selskaber dette. Det har været deres Agitation for Sagen i det hele taget, som har bevirket, at Folk har faaet Øjnene op for Livsforsikringssagens store Betydning, og saa er de maaske efter at være bearbejdede af Agenter for private Selskaber